

[Indenrigsministeren.]

det ærede Medlem siger. Hele dette Forslag er jo et Forsøg paa at nedsætte andre Omkostninger vedrørende Byggeriet, nemlig vedrørende Finansieringen, men det er det, det ærede Medlem nægter at være med til, saa længe ikke denne anden Faktor, Lønnen, er nedsat.

Naar jeg tillod mig at karakterisere det ærede Venstrepartis Stilling til Lovforslaget, som jeg gjorde, var det jo ikke, fordi det ærede Venstreparti eventuelt var Modstander af Forslaget, dets Form, visse Dele af det; det er en rimelig Ting, det er noget, der meget vel kan drøftes, om dette Forslag netop rammer det, som man fra alle Sider maa erkende er det rigtige. Men naar jeg tillod mig at karakterisere det ærede Medlems Partis Stilling saaledes, var det, fordi den Stilling, Partiets Ordfører har taget her i Dag, simpelt hen er at afvise, at dette Problem foreligger — som det ærede Medlem sagde: Vi har klaret os godt hidtil med det Kreditforeningssystem, vi har. Jeg forstaaer meget godt, at den ærede Ordfører for det konservative Parti alligevel fandt sig foranlediget til at lægge størst mulig Afstand mellem Venstrepartiet og det konservative Folkeparti med Hensyn til et saadant Synspunkt. Det er ikke Enkeltheder, man afviser, man afviser overhovedet en Drøftelse af det Problem, der foreligger, man afviser tillige ved det ærede Medlems Bemærkning her de andre Forslag, der foreligger; man afviser i det hele taget under de nuværende Forhold, at det offentlige skal være med til at fremme Byggeriet her i Landet, og det gør man uden noget virkeligt Argument, endogsaa gennem en Ordførelse, der overhovedet ikke berører det Spørgsmaal, som Lovforslaget rejser, og som optager alle, der beskæftiger sig med Kreditforenings- og finansielle Spørgsmaal.

Den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Stein) gav jo i Virkeligheden fuldkommen Tilslutning til de principielle Synspunkter, jeg har fremsat angaaende det herskende Kreditforeningssystem herhjemme, og det takker jeg for. Det ærede Medlem gjorde den Bemærkning, at under de nuværende Forhold vilde Forslagets Bestemmelser kunne medføre en Forhøjelse af Renten. Jeg henleder i den Anledning det ærede Medlems Opmærksomhed

paa, at der i Forslaget staar: en Rente, der fastsættes af Indenrigsministeren og „ikke maa overstige“ $2\frac{3}{4}$ pCt. halvaarlig, altsaa $5\frac{1}{2}$ pCt. aarlig. Det vil sige, at Forslaget er formet under Hensyn til, at det ikke i Øjeblikket, under de saa hurtigt skiftende Forhold, vil være rigtigt at afgøre, hvilken Type Obligationer der skulde udstedes i Henhold til Loven. Jeg er tilbøjelig til at tro, at saaledes som Udviklingen nu foregaar, vilde det være rimeligst at gaa til 5 pCt. Typen og ikke til $5\frac{1}{2}$ pCt. Typen.

Det ærede Medlem var misfornøjet med, at jeg havde fremsat nogle Udtalelser om Grundejerne i Storkøbenhavn. Jeg vil gerne fremhæve, at mine Udtalelser netop var fremsat ikke mod Grundejerne i København som Stand, men mod visse Kredse indenfor Grundejerne her i Byen, om hvem jeg sagde, at jeg havde Indtrykket af, at de saa hen til den Chance, der vilde foreligge for Grundejerne, dersom Byggeriet stadig var nede paa det Niveau, hvor det er i Øjeblikket, og jeg maa fastholde denne Opfattelse. Det ærede Medlem ved ogsaa meget vel, at man fra visse — det ærede Medlem vil maaske sige snævrere, og det skal jeg ikke benægte — Grundejerkredse her i København modsætter sig enhver Tanke om, at der af det offentlige skal ydes Støtte til eller søges Fremme af Byggeriet. Det kan efter min Mening kun tolkes paa een Maade. Naturligt er det jo i og for sig ikke fra et samfundsmæssigt Synspunkt. Hvad Grundejerne i en By, de, der ejer Byens Grunde og Ejendomme, har af samfundsmæssig Funktion, er at drage Om-sorg for, at der er de fornødne Boliger til Stede for Borgerne til en i Forhold til Produktionsomkostningerne rimelig Pris. Det er den samfundsmæssige Funktion, som den virkelige Grundejer i Ordets bedste Forstand har. Derfor vil i det Øjeblik, der er Udsigt til en Udvikling, hvor det Byggeri standser, som skaber den fornødne og rimelige Konkurrence, selvfølgelig den gode Grundejer i samfundsmæssig Forstand ikke gaa imod Bestræbelserne for at opretholde et naturligt Byggeri.

Jeg tillod mig at føje til — og det vil jeg gerne understrege her i Dag —, at en saadan Politik vil ogsaa være en kortsynet Politik, for jeg tør hævde, at hvis Byggeriet her i Byen holdes nede i de to kom-